CZĘŚĆ XXIII. № 30. ROK 12. (1841).

TYGODNIK PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem: do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, lub do xięgarni Gräfe; w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego i w Biurze infarmacyjném; w Wilnie w xięgarni Zawadzkiego; nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena *Roczna* w Rossyi s pocztą a w stolicy, z noszeniem do mieszkań, 50 r. ass. *Półroczna*, 25 r. ass. Bez poczty, dla odbierających w xięgarni Gräfe- *Roczna*, 45 rubli assygn. *Półroczna*, 25 rub. assyg. Dla Królestwa Polskiego *Roczna*, 53 rubli assygn. *Półroczna*, 28 rub. ass.

PIĄTEK, 25 Kwietnia. / 7 Maja.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Petersburg 24 Kwietnia. / 6 Maja.

NOWINY DWORU.

W przeszły poniedziałek, 21 Kwietnia, z powodu rocznicy imienin N. Cesarzowej i J. C. W. W. X. Alexandry odprawiona była w wielkiej kaplicy pałacu Zimowego msza uroczysta w obecności NN. Państwa Obojga, JJ. CC. WW. WW. XX. Cesarzewicza Następcy i Cesarzewiczowej Maryi Alexandrowny oraz dalszych osób Rodziny Cesarskiej i Xiążąt cudzoziemskich, na teraz w Petersburgu znajdujących się. Członkowie Rady Państwa, Ministrowie, Jenerałowie i Oficerowie gwardyi, wojsk lądowych i morskich urzędnicy Dworu i znakomite, u Dworu prezentowane, płci obojej, osoby, znajdowali się na nabożeństwie, po którem członkowie N. Synodu składali swe powinszowania NN. Państwu.

Potém, w pokojach N. Cesarzowej miał miejsce obrzęd ucałowania ręki dla dam, Członkow Rady, urzędników Dworu, wojskowych należących do orszaku Cesarskiego i Oficerów pułku Kawalergardów N. Cesarzowej. Wieczorem miasto było oświecone.

Z BOŻEJ ŁASKI

MY MIKOŁAJ PIERWSZY,

CESARZ I SAMOWŁADCA WSZECH ROSSYJ.

i t. d. i t. d. i t. d.

Do przewielebnego Józefa, Arcybiskupa Litewskiego i Wileńskiego.

«W oświeconej gorliwości o prawdziwą wiarę i niezmordowanej pieczy około urządzenia powierzonej wam obszernej dyecezyi, dążąc ku wzmocnieniu i rozszerzeniu w niej prawowierności, wy okazujecie dzielność wytrwałą, stosowną do godności i pożytku kościoła i ojczyzny.

Zważywszy w tej mierze świadectwo Najświętszego Synodu i żądając oświadczyć szczególne zadowolenie ku tak zaszczytnej słu̇żbie waszej, uznaliśmy za rzecz słuszną ozdobić was orderem Św. Prawowiernego Xiążęcia Alexandra Newskiego, którego znaki przy niniejszym przesyłające się roskazujemy żebyście włożyli na siebie i nosili je wedle ustawy.

Pozostajemy Naszą Cesarską łaską ku wam przychylni»

Na oryginale własną J. C. Mości ręką podpisano:

MIKOŁAJ.

Petersburg
28 Marca 1841 r.

Rozkaz dzienny Cesarski *z dnia 16 Kwietnia.*

(Ciąg II.)

Podniesieni zostają do rangi Jenerał-porucznika, Jenerał-majorowie: Członek Wojskowo-naukowego komitetu artyleryi i nieźmienny Członek komitetu naukowego korpusu Inżenierów Górniczych *Zwarkowski*. — Komendant Dynabùrskiej twierdzy *Truzson 2* — Obaj z zachowaniem dotychczasowych obowiązków — Zostający przy Rossyjskiej missyi w Rzymie *Winspier* z zaliczeniem do artyleryi. — Członek Rady Departamentu Inżeniernego *Wąsowicz* — Członek Zarządu Zakaukazskiego kraju *Reutt* — Wojenny gubernator miasta Tuły i Tulski Cywilny gubernator, z orszaku J. C. Mości xiążę *Golicyn 2*—Niżegorodzki Wojenny gubernator *Buturlin 1*—wszyscy czterej z zachowa-

niem dotychczasowych obowiązków — Wojenny Naczelnik gubernii Krakowskiej *Bollen 1*, z zaliczeniem do wojska i przy Głównym Sztabie czynnej armii — i Komendant twierdzy Zamościa, *Fiedorenko 1* z zachowaniem dotychczasowych obowiązków.

Podniesieni zostają do rangi Jenerał-majora Pułkownicy: Dowodzca okręgu Inżenjernego Finlandskiego *Litow* — Dowodzca Kronstadtskiego artylleryjskiego garnizonu *Olderog*—Dowodzca Brzeskiego pieszego pułku *Bojko* — Oberkwatermistrz oddzielnego korpusu Straży Wewnętrzn. *Jakowlew 2*, wszyscy czterej z zachowaniem dotychczasowych obowiązk. — z pułków gwardyj: Kozaków *Janow 2*, z zaliczenniem do wojska Dońskiego, Litewskiego von *Ammont* z zaliczeniem do wojska i przy 3 dywizyi piechoty gwardyjskiej—Dowodzca Briańskiego pułku strzelców *Trusow 1* z zachowaniem tegoż dowodztwa — Sprawujący obowiązki Naczelnika Sztabu oddzielnego korpusu Straży Wewnętrznej liczący się w wojsku *Zejfort 1* z zatwierdzeniem na tej posadzie—z pułku Siemionowskiego gwardyi, dowodzca kompanii podchorążych gwardyi *Helmersen* i mianowany Dyrektorem Brzeskiego korpusu kadetów — Dowodzca 1 Uralskiego pułku kozaków *Strojew* z zaliczeniem do wojska i pozostaniem przy oddzielnym Kaukazskim korpusie—z pułku kozaków gwardyi Dowodzca 7 szwadronu Czarnomorskiego *Raszpil*, z zaliczeniem do wojska Czarnomorskiego — Dowodzca 14 brygady artyleryi *Rekrberg 2* z zachowaniem tegoż dowodztwa — z 1 brygady artyleryi gwardyi Inspektor klass szkoły artyleryi *Wessel*, pozostawiony w artyleryi i mianowany Członkiem artyleryjskiego oddziału komitetu wojskowo-naukowego — z pułku Izmajłowskiego gwardyi *Swińjn* z zaliczeniem do wojska i do 1 dywizyi grenadyerów — Dowodzcy: 1 uczebnego pułku Karabinjerów *Nippa* z zachowaniem tegoż dowodztwa, 3 odwodowego bataljonu saperów *Buchmejer 1* z pozostaniem w saperach i mianowany dowodzcą 1 brygady saperów — z pułków gwardyi: Strzelców, baron *Sołowjew* z zaliczeniem do wojska i do 1 dywizyi gwardyi pieszej i Siemionowskiego *Stegelmann 2* z zaliczeniem do wojska i zostawaniem przy Inspektorze piechoty odwodowej — Dowodzca 13 artyleryjskiej brygady *Cebrikow* z zachowaniem tegoż dowodztwa — ze Sztabu Jeneralnego xiążę *Golicyn* i mianowany Oberkwatermistrzem oddzielndgo Orenburskiego korpusu—Fligel-adjutant z pułku ułanów gwardyi J. C. W. W. X. Michała baron *Prietwitz 2*, i przechodzi do orszaku J. C. M. — Dowodzcy pułków pieszych Archangelogrodzkiego xiążę *Kudaszew* i Suzdalskiego *Maximowicz 1*, obaj z zachowaniem tychże dowodztw — Deżurny Sztaboficer oddzielnego korpusu gwardyi z pułku Preobrażeńskiego gwardyi *Nikiforow 1*, z pozostaniem w wojsku i przy Ministrze wojny — z pułków gwardyi: Siemionowskiego von *Reitern* z pozostaniem w wojsku i przy 2 dywizyi pieszej gwardyi—Litewskiego *Pohlmann* z pozostaniem w wojsku i przy 2 dywizyi grenadyerów — Dowddzcy pułków: Wielikołuckiego strzelców *Mansurow 2*, S. Petersburskiego ułanów *Szatow* i Narwskiego strzelców *Chotiaincow 1*, wszyscy trzej z zachowaniem tychże dowodztw — z pułku Kirysyerów J. C. Mości hrabia *Nirod* z pozostaniem w jeździe i przy dywizyi kirysyerów gwardyi — Dowodzcy pułków: Kirysyerów J. C. W. W. X. Michała *Denisow 2*, i Klastickiego huzarów von *Fischbach*, obaj z zachowaniem tychże dowodztw — z pułków gwardyi: Preobrażeńskiego *Głuchow*, z pozostaniem w wojsku i przy oddzielnym korpusie gwardyi i Izmajłowskiego, zostający przy J. C. W. Następcy Cesarzewiczu *Jurjewicz* z pozostaniem w wojsku i przy J. C. Wyskości—Dowodzca Biełozierskiego pieszego pułku *Szepielow 1*, z zachowaniem tegoż dowodztwa — z pułku Wołyńskiego gwardyi *Engelhardt 2* z pozostaniem w wojsku i przy 3 dywizyi grenadyerów i Naczelnik Sztabu J. C. W. Głównego Naczelnika korpusu paziów, wszystkich korpnsów lądowych i pułku szlacheckiego, adjutant J. C. Wysokości, z pułku strzelców *Rostowcow*, z pozostaniem w wojsku, i przy J. C. W. W. X. Michale, oraz Naczelnikiem tegoż Sztabu.

(*Dok. nast*)

— Przez Ukazy Cesarskie z dnia 15 Kwietnia, podniesieni zostają do rangi Rzeczywistego Radzcy Stanu, Radzcy Stanu: Spraw. obow. Koniuszego *Juszkow*, Mistrz obrzędów *Zaboklicki*, Zarządzający kontrolą dworu *Borszczow*, Dyrektor Cesarskiej fabryki porcelany *Guljanin*, i Naczelnik oddziału gabinetu Cesarskiego *Pietuchow* i ten ostatni mianowany Członkiem tegoż gabinetu na miejsce Rz. R. St. *Wsiewołożskoj*, powołanego do sprawowania łowiectwa Cesarskiego pod głównem Zwierzchnictwem W. Łowczego Wasilczykow.

Mianowani Szambelanami: Vicedyrektor Pocztowego Departamentu Rz. R. St. *Prokopowicz-Antonski*, dymisyonowany Radzca Stanu *Sołomirski*, który oraz wchodzi na nowo do służby, i zostający przy Rzecz. Radzcy Tajnym Błudow Kamerjunker *Roemer*.

Szambelan hrabia *Hendrykow* mianowany sprawującym obowiązki koniuszego J. C. W. W. X. Maryi Michajłowny.

Mianowani Kamerjunkrami Dworu: Marszałek Gubernijalny Witebski, Radzca dworu hrabia *Borch*, marszałek powiatu Rostowskiego, dym. Major *Szabelski*, urzędnik II oddziału przyb. kancelaryi J. C. M. Assesor Kolleg. hr. *Siewers*; Radzcy honorowi: Sekretarz Departamentu Skarbu Państwa *Dunin-Borkowski*, urzędnik Departamentu Azyatyckiego w Min. Spraw Zagranicznych *Szczerbinin* i spraw. obowiąz. Sekretarza przy Dyrektorze Departamentu Pocztowego *Jakowlew*.

Dymisyonowany Assesor Kollegialny Anatol *Demidow* zostaje na nowo przyjęty do służby i odzyskuje dawny stopień dworski Kamerjunkra.

— Przez Reskrypta Cesarskie z dnia 15 Kwietnia mianowani kawalerami orderów: Św. Alexandra Newskiego z brylantami, Dyrektor Naczelny pałaców Cesarskich Jenerał-porucznik *Zacharzewski* i Wielki Mistrz

obrzędów, hr. *Woroncow-Daszkow*—Orła Białego, Wielki Podczaszy hrabia *Branicki*, Koniuszy dworu baron *Frederi cks*, Mistrz dworu xiążę *Gagarin*, Mistrz dworu hrabia Michał *Wielhorski* i Dyrektor własnego kantoru Cesarskiego Radzca Tajny *Block*.—Ś. Włodzimierza 2 klassy, Mistrz dworu xżę S. *Gagarin*. — Św. Anny 1 klassy z koroną, Jenerał-major *Wisznakow*—Ś. Anny 1 klassy Rzeczywiści Radzcy Stanu: Spraw. obow. Marszałka dworu J. C. W. W. X. Następcy Cesarzewicza *Olsufiew* i Sekretarz przyboczny N. Cesarzowej *Chambeau*; — Św. Stanisława 1 klassy, Rzecz. Radzcy Stanu spraw. obow. Łowczego dworu *Wsiewołożskoj* i Zarządzający Saratowskim kantorem udziałów *Swieczyn*.

— Przez Reskrypta Cesarskie z dnia 16 tegoż m. mianowani kawalerami orderów: Św. Alexandra Newskiego, Poseł Nadzwyczajny i minister pełnomocny przy dworze Duńskim Radzca Tajny baron *Nikolai* — Ś. Anny z koroną, minister-rezydent w Hamburgu Radzca Tajny *Struwe* — Ś. Stanisława 1 klassy urzędnik ministerstwa spraw zagranicznych Rzecz. Radzca Stanu *Buschmann*.

— Przez Ukazy Cesarskie z dnia 16 Kwietnia podniesieni do rang: Rzeczywistego Radzcy Tajnego, Poseł Nadzwyczajny i minister Pełnomocny przy N. Związku Niemieckim, Radzca Tajny *d'Oubril*;—Radzcy Tajnego, Rzecz. Radzcy Stanu: Minister Rezydent w Hamburgu *Struwe* i *Tęgoborski*; Rzeczywistege Radzcy Stanu, Radzcy Stanu: Radzca Poselstwa w Paryżu *Kisielew*, Sprawujący interesa w Konstantynopolu *Titow*, Radzca ministerstwa Rpraw Zagranicznych *Malcow*, i Rezydent Rossyjski w Krakowie baron *Ungern-Sternberg*. — Radzcy Stanu: Radzcy Kollegialni: Sekretarz Przyboczny J. C. W. W. X. Cesarzewiczowej Maryi Alexandrowny, Kamiliusz *Łabęcki*.

Rzeczywisty Radzca Stanu, Vicedyrektor Departamenta Azyatyckiego, szambelan *Sieniawin* mianowany Dyrektorem tegoż Departamentu, a Rzeczywisty Radzca Stanu Xawery *Łabęcki*, Starszym Radzcą Ministerstwa Spraw Zagranicz.

— N. Cesarz Ukazem do Rządzącego Senatu dnia 5 Marca nadany w 1799 r. Rossyjsko-Amerykańskiej kompanii przywilej wyłącznego handlu, a potem w r. 1821 przedłużony raczył przedłużyć na lat dwaezieścia, t. j. do 1 Stycznia 1862 roku.

— N. Cesarz dnia 4 Marca potwierdził etat ratusza w mieście Totmie gubernii Wołogodskiej.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Londyn 17 Kwietnia. J. K. W. Xiążę Sussex zupełnie już wyszedł ze słabości, którą ostatnimi czasy był złożony i znajduje się teraz, wraz z małżonką swoją xiężną Inverness, w Winbleton Park u Xięcia Sommerset.

— Zawsze dotąd jeszcze niema żadnej wiadomości o okręcie parowym *the President*, oczekiwanym tu oddawna z New-York. Zabezpieczenia na ten okręt podniosły się z tego powodu do 70 procent.

— P. Schyler, Konsul amerykański w Liverpool opuścił to miasto i odjechał na statku parowym *Arcadia*. Nie wiemy (mowią gazety) czy nagły wyjazd konsula, mianowanego dopiero od kilku miesięcy, ma co wspólnego ze stosunkami naszemi z Amerykańskiemi Stanami, ale to pewna że się on zabrał na okręt pod cudzém imieniem, co nie jest zwyczajem wysokich urzędników dyplomatycznych.

— Człowiek zatrzymany na podejrzenie o popełnieniu kradzieży srebra w pałacu Windsor, po wybadaniu przez sąd został wypuszczony na wolność dla braku dowodów. Rząd przeznaczył 100 funtów sterlingów nagrody temu, ktoby odkrył sprawcę tej kradzieży.

— Sir H. Douglas, lord Wielki Kommisarz na Wyspach-Jońskich zagaił Sessyę prawodawczą w Korfu 18 Marca.

— Z Texas odebrano wiadomość, z d. 20 Stycznia że Senat tego kraju zatwierdził umowę z Anglią, którą to ostatnie mocarstwo zaręcza swoje pośrednictwo między Texas a Mexykiem, od którego się ten stan oderwał.

— W Plymouth edebrano rozkaz niezwłacznego uzbrojenia 72 działowego okrętu *Cornwallis* na którym nowomianowany naczelny dowodzca sił morskich w Indyach i Chinach sir W. Parker ma wywiesić swoję banderę. Uzbrająją dwa inne okręty tamże, jeden od 50, drug iod 84 dział.

— Publiczność przypomina że P. Standisn, z Duxbury Hall, umierając zapisał Królowi Francuzów swoję kosztowną galeryą obrazów i Bibliotekę. Wyznaczony do przyjęcia tego zapisu baron Taylor już przybył. Ludwik Filip postąpił w tym razie prawdziwie po Królewsku. Szanując wolę zmarłego przyjmuje dar sobie ofiarowany, ale za każdy obraz z galeryi P. Standish, oddarować się postanowił obrazem ze swojej, toż i co do xiążek, w zamian których, przyszle tyleż francuzkich. Między obrazami P. Standish odznacza się prześliczny *Ecce Homo* Murillo; kiedy wdowa w obecności P. Taylor zdowała się mocno tego malowidła żałować, P. Taylor natychmiast jej go ofiarował w imieniu swojego Króla.

Paryż, 19 Kwietnia. Depesza telegraficzna z Tulonu donosi że 10 t. m. wyprawa do Medeah, dla opatrzenia miasta tego w żywność, wróciła do Algeru. Tam idąc francuzi prawie nie mieli spotkania z Arabami, ale w powrócie stoczona została znaczna bitwa.

— 24 Kwietnia wytoczona będzie przed sąd kryminalny sprawa P. Montour, redaktora dziennika *la France*, za ogłoszenie listów przypisywanych Królowi i przeto za obrazę osoby Królewskiej.

— Gazeta wychodząca w Bordeaux donosi że P. Gonzales mianowany został posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym Hiszpańskim w Londynie, na miejsce jenerała Alava.

*

— Akademia napisów i sztuk pięknych wybrała hrabię d'Houdetot członkiem swoim na miejsce zmarłego hrabi de Forbin.

W tejże Akademii, na posiedzeniu 16 b. m. P. Hase czytał doniesienie P. Prieur, płatnika wojskowego w Oran, w Afryce o odkryciu całkiem dotąd nieznanego miasta Rzymskiego znacznej rozległości. Domyślają się że to jest osada Rzymska, znana w historyi pod nazwaniem Gilva.

— Donoszą z Madrytu że na posiedzeniu izby deputowanych 6 Kwietnia zdanie sprawy o abdykacyi Królowej Regentki, skutkiem której kraj znajduje się w przypadku przewidzianym przez artykuł 57 konstytucyi i że kongress znajduje się w potrzebie mianowania Regencyi, przyjęte zostało 139 głosami przeciw 4. Listy prywatne twierdzą że Espartero wysyła skrycie swoje bogactwa za granicę i że w razie nieutrzymania się przy Regencyi sam się przeniesie do Francyi.

Wurtemberg. Rozeszła się wieść że Król Jmć dał swe zezwolenie oe zbudowanie drogi żelaznej z Heilbronn do Fridrichshafen przez Ulm.

Liwurna, 7 Kwietnia. Rząd zezwolił na zbudowanie drogi żelaznej ztąd do Florencyi na Pizę.

Turyn. Król rozkazał dać urlopy 300 ludziom z każdego pułku.

Turcya. W Samos wybuchnęło było podobne powstanie jak w Kandyi, ale podług wiadomości dochodzących do 22 Marca, spokojność została już przywrócona.

Stockholm, 2 Kwietnia. Kommisya mianowana do ułożenia nowej konstytucyi większością 41 głosu przeciw 38 uchwaliła w swoim projekcie podzielić reprezentacyą Szwedzką na dwie izby. Mniejszość była za jedną izbą uorganizowaną na wzór Storthingu Norwegskiego.

Bruxella, 16 Kwietnia. Wraz zwyrokiem Królewskim z d. 13 b. m. mianującym nowe ministerstwo, ogłoszony drugi wyrok, zamykający izby. Wszysey sądzą że nowy gabinet jest tylko przechodnim do czasu zebrania się nowych izb, z ktorych wybieralna przez wybory w Czerwcu w połowie odnowiona będzie.

NAJPOZNIEJSZE WIADOMOŚCI.

Londyn, 24 Kwietnia. Lord Morpeth oświadczył że poprawa jaką ma wprowadzić do swego billu o wyborcach w Irlandyi, zależy na tém, że chu podmieść taxę wyborową od 5 do 8 funtów sterlingów. Dalsze posiedzenia izb obu niemiały interesu—O okręcie *President* żadnej dotąd niema wiadomości.

Paryż, 24 Kwietnia. Król i Królowa Belgów przybyli do Paryża—Dziś odsądzona została sprawa gazety la France. Wydawca, od którego stawał P. Berryer, został uniewinniony—Wczora izba deput, przyjęła 212 głosami przeciw 46 prawo o zaciągu wojskowym. W niém to jest nowego, że zakres służby rozciąga się do lat ośmiu — Izba parów zajmuje się prawem o wywłaszczaniu na rzecz publicznego użytku—Z Algeru odebrano wiadomości o porażce zadanej Arabom, w której ze strony francuzów zginęło około stu ludzi—Zajście z Cesarzem Marokańskim złatwione zostało z korzyścią dla Francyi. Konsul jej wrócił do Mogador, winni zelżenia jego odnieśli przykładną karę.

Madryt 14 Kwietnia. Zajście między Regencyą i duchowienstwem, mianowicie Kapitułą Toledańską coraz się zajątrza i może doprowadzić do straszliwej roligijnej wojny. Prawie wszyscy są pewni że Espartero obrany będzie Regentem jedynym. *(Journ. de S. P. G. P. Psz. Póln.)*

FILOZOFIA MORALNA.

ODPOWIEDŹ SIOSTRY MIŁOSIERDZIA NA SŁÓW KILKA P. GR. *) Z POWODU ODEZWY JEJ DO MŁODEJ BRACI, W TYGODNIKU PETERSBURSKIM UMIESZCZONYCH W № 17, 1841 ROKU.

Niechcę ja bynajmniej przeciw P. Gr. bronić swego zdania, ponieważ on powiada, że niektóre ustępy, mojej odezwy, nie z tegoż samego stanowiska widzieć mu przychodzi. Niewątpię iż on daleko lepiej odemnie rzeczy moralne uważa i zgłębia. Rezonować z nim, za nieprzyzwoitą powołaniu memu zarozumiałość, poczytałabym sobie. Kobiety światowe widziano w zbroi rycerskiej walczące w swej sprawie, ale Siostry Miłosierdzia, niewidziano, w todze i berecie Doktora, dysputującej o filozoficznych zasadach; tém nowém zjawiskiem, niechcę ja być. Nic utrzymywać, nic zamyslać, tylko niech mi wolno będzie wytłumaczyć się z uczynionych mi zarzutów dosyć ważnych. Pan Gr. powiada że ta odezwa, nie osiągnie w całej rozciągłości swego celu; «bowiem czas w którym «żyjemy zrzucił już z siebie, tę pleśń, jaką się «w wieku ośmnastym, zasadami płonnemi, fałszywych «filozofów gromadząc, mocne na młode umysły wywarla «wrażenie, a z postępem jego, światło prawdziwej wiary, «jaśniej i mocniej, tak w duszy młodej Braci, jako też i «ogólnie każdego Chrześcianina się odbija» Prawda, że zaraza ośmnastego wieku powszechnie ustępuje a znaki odrodzenia się moralnego we wzrastającém pokoleniu, i mnie zdarzyło się już nieraz witać z radością, z wdzięcznością ku Panu, że lud swój mocną prawicą swoją, dźwignąć raczył—ale są jeszcze chorzy—komuż, jak nie Miłosierdzia Siostrze, odkryte bywają kalectwa? Oswojoną z cierpieniém, wyrozumiałą, każdy ją być mniema, i nie tai przed nią nędzy biednego serca ludzkiego — A ona tak rada nieść pomoc według umiejętności swojej! Patrzałam niedawno, na ułomności o których wspomniałam w Odezwie do młodej Braci — patrzułam z żalem, bo widziałam

*) Ostrzegamy że tego podpisu nie trzeba brać za jedno z tak znakomicie w literaturze znanym podpisem M. Gr. . . . ski. Odebraliśmy to ostrzeżenie od samego autora artykułu na który Siostra Miłosierdzia tu odpowiada; prawdziwy jego podpis powinien był być wydrukowany: Gr . . . . ki. *(Wyd. Tyg.)*

nadchodzące już za niemi cierpienie; które koniecznie przyjść musi na ludzi nieznających dobrze swego przeznaczenia. Wskazać prawą drogę rozpoczynającym zawód życia, a tę drogę, kwiatem uroczym miłości potrząsnąć, żeby się nie zbyt smutną i przykrą wydała, to była myśl, co kierowała piórem mojém, gdy tę odezwę pisałam; a chociaż P. Gr. bardzo słusznie uważa «że chcąc, aby umaścniała się Miłość Wiary Chrystusa, do młodych Matek «szczególnie troskliwość zwrócić należy; one bowiem, po«wołaniem swojém kształcąc młody umysł, serce swych «dziatek, położyć mogą niejako, kamień węgielny na któ«rym taż miłość ma spoczywać» Cóż szkodzi, jeżeli czasem słowo nauki i zachęty poda głos choć obcy młodocianym sercom? Czyż niema sierot, którzy biedni, głosu matki, nigdy nie słyszą—Gdy zaś są w towarzystwie matki, którym przedstawić należałoby że celem całego ich życia, stać się powinno, wychowanie dziatek na godnych sług Boga; że w tém przeznaczono im szukać i szczęścia, i chluby, i zbawienia, znajdują się i takie, które poświęciwszy długie, mozolne chwile, na zaszczepienie w duszy Syna, wszelkich cnot prawdziwego Chrześcianina, zacnego Obywatela, widząc potém, jak wychodząc z pod domowej strzechy w świat obszerny, ten syn Łaski, łączy się z Gniewu synami, a oni zdradziecko podkopują, niszczą w nim zarody dobrego ziarna, i wrzucają natomiast zgubne kąkola nasienie, może będą błogosławiły przyjaznej ręce, co im pomoże złe do serca młodych synów wkradające się, wyplenić, dobro ugruntować, iżby wzmagało się, rosło i żyzny plon wydało—Tak, do zbawiennego dzieła Matek przyłożyć się chciałam, choć w najdrobniejszej cząstce, odezwą moją, do młodej Braci — Usiłowałam pomóc tym troskliwym niewiastom, które już pracują; w nadziei że gdy dzieło ich ukończone i doskonałe będzie za łaską Bożą, gdy wskazując na synów, będą mogły, bogatym strojem chwalącym się kobietom powiedzieć: *to są ozdoby nasze*, uganiającym się za płochemi zabawami: *Oto szczęście nasze, a serce ledwie wystarczy tej roskoszy*. Takie słowa dla nich najlepszą będą nauką — każda z nich w tenczas, ze wstydem spojrzy, na błyskotki, któremi pyszniła się przed chwilą. Każda uczuje czczość światowych uciech a zapragnie wszelkiemi siłami osiągnąć tę błogą radość Matki Chrześcianki, gdy patrzy na zacnego syna, i zapomina z wielkiego wesela, co ją pracy kosztowało jego wychowanie, i całem sercem powtarza tylko:

Niech będzie Bogu chwała
Żem cię synu wychowała.

Równie jak dobrą była rada P. Gr. żeby troskliwość, gorliwych o chwałę Bożą, do młodych matek się zwróciła, które złe, lub święte plemie w kolebkach swych piastują, podług tego, jak mniej lub więcej starania, i zdatności, w wypełnieniu tak ważnej powinności przynoszą, tak sprawiedliwą jest jego uwaga, że postępując w duchu Religii, dzieci nie mają roztrząsać niedoskonałości Rodziców, i do zasmucenia ich niekarnością swoją, przez to się pobudzać; ani żony «nie znajdą się w potrzebie rezonować, «czy Mężowie lepiej lub nie od nich rozumieją rzeczy «święte i duchowe, a z tém (Sine qua non) na podległość «Mężom narzekać nie zechcą, i onej się wstydzić nie będą.« Nie zapewne—Nigdy tak nie myślałam, i jeśli dla tego że dobrze i jasno pisać nie umiem *) mogłam w błędne, w tak ważnej rzeczy wprowadzić rozumienie, mocno tego żałuję, i aby omyłki moje co prędzej naprawić upewniam: że kreśląc obraz Chrześcianina, który jest głową familii, i zna wielkość swego powołania, i przewodniczyć chce w domu swoim, istotną wyższością, a nie przemocą, nie postało mi w myśli, żeby jedynie na doskonałości Ojca i Męża opierać, od tego zawisłem czynić, bądź uszanowanie dzieci i powolność ich, bądź roztropne i godne postępowanie żony: ja tylko pokazać chciałam, jak dobroczynny wpływ jest takiego człowieka na wszystko co go otacza, że on jednając sobie zupełną ufność swych dzieci, chroni je nawet od pokusy wszelkiej niekarności, że łatwy, słodki czyni im z posłuszeństwa obowiązek, gdy inaczej jest ono trudno wywalczoną cnotą; że przewagą moralną, miłością skłaniając żonę aby żyła, jemu we wszystkiem poddaną, tak jak uczy Apostoł, te święte przepisy, te zbawienne ustawy, drogie, miłe jej będą, bo zgodne z pierwszą jej serca potrzebą.—Czegóż więcej pragnie kobieta, jak całkiem się poświęcić temu, którego może kochać i uwielbiać razem — Nigdyby jej może zła chęć nie przyszła wstydzić się poddania swego. Nigdyby może w szalonej rozpaczy nie marzyła, śmiesznej emancipacii, gdyby jej srodze uczuć nie dano, że inaczej jak za rozumną towarzyszkę człowieka, jak za spólną z nim dziedziczkę łask żywota uważaną być może—gdyby nie egoizm mężczyzn, co im często jedno tylko wskazuje przeznaczenie — być igraszką lub ofiarą *ich* namiętności—jedną tylko widzi w nich cnotę: Niewolnictwo. —Taka niesprawiedliwość wielu, względem kobiet, daje im pewne prawo do litości powszechnej, i do tych słów Chrystusa, «Kto się czuje niewinnym niech pierwszy ka«mień rzuci» ale nie daje im prawa zbaczać z drogi którą Bóg iść przykazał.—Nie trzeba jej opuszczać, choćby ją całą ciernią usłano, choćby ani jednego listka róży, nie rzuciła na nią, żadna dobrotliwa ręka—trzeba postępować choć ciężko, a nikt nie wesprze, trzeba iść dalej choć boli, a łez i jęku nikt się nie użali — Tego łacińskiego słowa (Sine qua non) bodaj żadna nigdy raczej nierozumiała kobieta, aniżeliby kiedy która przystosować go w tym względzie miała i ja go nie użyłam, naprzód, bo po łcinie nie umiem, (i nawet brewiarz swoj po polsku czytam) a potém że mówiąc o potrzebie niejako, wyższości umysłowej i moralnej u męża nad żoną powtarzam: iż niechciałam bynajmniej położyć ją za warunek wypełnienia ścisłego, obowiązków swych ze strony żony, ale za rękojmię szczęścia obójga małżonków. Coż dziwnego że kobieta w nie-

*) Czytelnicy nie podzielą tego tak jawnie błędnego zdania szanownej autorki o sobie samej. *(Wyd. Tyg.)*

dołężności swojej potrzebuje czasem na silnej oprzeć się dłoni, gdy ścieżka śliska i stroma?—Kiedy tę pomoc znajdzie w mężu, kiedy on znużoną, upadającą już niemal, z miłością, z żalem pochwyci w swoje ramiona, i wyniesie wysoko, czyż się tém nie podwoi ich wspólne szczęście? Przeciwnie, czy, dla obójga nie zginie pokój, nie uleci wcale z duszy, gdy się oboje równie słabi uczują, równie nieświadomi dróg prawych? Lecz choćby żona spostrzegła, że w mężu nie pozwolił jej Bóg znaleść przewodnika, na któregoby polegać mogła z całem zaufaniem, że jej zbłądzić nie da, byleby rady jego słuchać chciała; przyjaciela, na którego by piersiach położyła głowę, znużoną zamętem świata, niech się bez szemrauia woli Pana podda, niechaj trwa ciągle w obecności jego by jej z tąd moc przyszła; na wielkie bowiem przeznaczoną jest proby — niechaj się strzeże zaprowadzić w domu swoim swary: gdyż mówi Pismo: «Doch święty oddala się z domu gdzie mieszka niezgoda» niechaj na nędzę swoją nie utyskuje przed ludźmi, ani u nich rady nie szuka, ani ich o pomoc nie prosi.—Zdradliwe są pociechy ludzi — złe bywają ich rady—Niechaj na błędy swoje, w wadach męża wymówki nie szuka, ani przed światem, ani przed sobą samą, owszem, widząc się zostawioną własnej słabej sile, niech ostrożniejszą będzie jak drugie, niech pilnie rozważa każden krok swój, niech się modli gorąco, niech szuka podpory w religii—tam ją pewnie znajdzie—Krzyż, jak laska Mojżesza, przewodniczyć jej będzie. Przed nim znikną widziadła piekieł mamiące, pierzchną łudzące pokusy Szatana, a otworzą się bramy niebieskie, i aniołowie zaniosą przed Tron Boga, duszę jak oni czystą, śliczną, duszę *w wieniec cierpień ozdobną*, duszę biednej Kobiety, a pamięć jej zostanie na ziemi, jak dobry duch i pozostałe siostrzyczki od złego odprowadzać będzie. Ale Bóg chce, aby doskonałość, nietylko nam szczęście w niebie zapewniła, lecz nadto, iżby ta doskonałość, przeistoczyła i ziemię naszą w *Miasto święte* o którém nam mówi Augustyn S. gdzie wiecznie będzie brzmiał hymn wesela. Trzeba więc ku tej doskonałości dążyć, i ku temu weselu razem, ażeby cnoty jednych wadami drugich doświadczane niebyły. Żeby stosownie do przeznaczenia swego, każdy się doskonalił, każdy szedł wskazanym sobie od Stwórcy torem — w ten czas wróci na ziemię porządek zepsowany złością ludzką, a porządek—to miara, to harmonia, to szczęście.

Religia wprawdzie nas uczy, że na cierpienie tu skazani jesteśmy, że cierpieniem tylko doskonalimy się — ale gdy nawet, największą przyniesiemy baczność, abyśmy jedni przez drugich nie cierpieli (co nam w przykazaniu miłości bliźniego, tak bardzo Chrystus zaleca) dosyć jeszcze zostanie nędzy, grzesznemu pokoleniu Adama i Ewy; znosić brzemie własnych swych namiętności, walczyć ze złą skłonnością, pokonywać się nieustannie, zapierać samego siebie, aby służyć Bogu; aż nakoniec odpokutuje człowiek ciężką swą winę, aż się oczyści zupełnie ze zmazy, aż całkiem powstanie z upadku swego, aż sobie zasłuży z duszą i ciałem, żyć wiecznie przed obliczem Pana w nieprzerwanym błogim pokoju. *Siostra Marya.*

KURS WEXLOWY, PIENIĘŻNY I AKCYOWY.

Petersburg 22 Kwietnia.

Za rubel srebrny:

Na Londyn	na 3 m.	$38\frac{13}{16}$, $\frac{7}{8}$ pens.
— Amsterdam	———	$194\frac{1}{2}$ cens.
— Hamburg	———	$34\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$ szel.
— Paryż	———	407, 409 cent.

AKCYE.

8 Kwietnia.

	Przedano po: Rubli srebr.
1 Tow. zabesp. od ognia	510
2 —— —— — ——	140
—— Komp. Amerykańsk.	215
—— Żeglugi parowej	146
—— Wód mineralnych	—
—— Oświecenia gazem	—
—— Przędzenia bawełny	153
—— Zeglugi parowej Baltyckiej	46
—— Drogi żelaznej	$33\frac{1}{2}$
—— Fabryki sukien. Narwskiej	—
—— —— Carewskiej perkalów	$101\frac{1}{2}$
—— Petersburskiej chowu owiec w południowych prowincyach	—
—— Zabezpieczenia życia	—

Печатать позволяется: С.-Петербургъ. Апрѣля 24-го 1841. *И. Гаевскій.*

W DRUKARNI WOJENNEJ.